

אדוורטורי-שחמט
 333 ג'ול
 קיבוצניק מוצר עבודך
 כיריים 13 ביטול 2 לחבות
 תחנת 10%
 רח' חבנאי 22 ת"ד 1723
 טל. 808869-01 חיפה

הדפדפן

**"כדאי לי
 במאי לי"**
 מרכז הרשת
 שני חומרים וציוד
 למלאכת יד ואומנות
 חוגים והדרכה במקום
 מכבדים המחאות
 של ארגוני חקניות
 מבצע ליום האם
 מאי לי בע"מ
 דרך פת 126 ת"א
 250332, 250710 טל.

מוסף על המשכר בתנועה הקיבוצית מס' 210 10 בפברואר 1987 י"א בשבט תשמ"ז

ישיבת הסדר

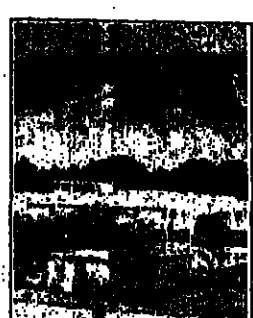
ערומים על שולחן הוועדה

בני גרייטמן ואליהם
 ליבן, פסיכולוגים
 מומינים את קוראי
 מדרים החדש
 להרפתקה
 אינטלקטואלית
 ורגעית (עמ' 15)

ארבעה מעשרות
 וחברים שעובד את
 גלגל בעקבות
 המעבר, למי שנתיים.
 מותחים את גורמים.
 סיפור עצוב
 עם סוף טוב (עמ' 12)

מים בשפע,
 עשירים אלף דונם
 אבוקדו ויבול של
 1600 ק"ג לדונם.
 חזונו של
 מר' אבוקדו.
 (עמ' 8)

רפואת עין ושמח
 מועד שבת תור חכמים לנשים
 הרמוניה של נוחות איכות וזמן
 זה הסגור של ביתנו
 עיצוב מיוחד ובע"מ
 כיריים מרובות
 שירות מיוחד
 חומרים וציוד
 למלאכת יד ואומנות

בת הגר 1984

חנות המפעל: פתח תקוה, המפלסים 10 קרית אריה (הכניסה מצומת עץ חזית) טל. 9231513

הנהלת מוסד

לגוף שלך מגיע תנובה

תנובה

אחת הבנות שלא הבינה את מה שגרמו כדורות, ביקשה מנער העובר ב-צמחוניות להכניס לשטח שלהם עגלה עם אדמה הער העמים וכבר הספיק לפרוק, אבל משעמר לחזור, רואה תפס אותו. הוא הוידר אותו מהמזגש, העמים על הטרקטור את האדמה שתער זה עתה פירק, ושפר אותה מחדש. אצלו, ב-צמחוניות.

אביבה זוכרת את עצמה עומדת מבהלת בצד הדרך: "הייתי בטושה, שאם אנסה לחסום כערו ולעצור בו הוא היה עולה עלי עם הטרקטור".

מאז הן קוננות ארמה מוכנה בשקים מהסוכן, ערימה אחת ב-צמחוניות וערימה שנייה, וזה ב-צמחוניות.

ללאחר מכן, בכיור שהתקיים רק איתו, תמיד

פרטים

בקיבוץ מכירים, היא משוכנעת, רק את פרשת הייסוס האומלל הזה, והיא לא תשכח לעולם את השאנה שקמה באסיפה ואת אודיות הליג' שהשתררה באולם, כשמהלך השיחה קרא בשמן את נוסח ההתנצלות, שנאלצו להסכים לו. היא איננה מילת למוכירות שסירבה להרשות להן לספר מה הביא אותן לצער האומלל הזה. סירבו להבין עד כמה הן היו פגיעות, מיואשות, איבדו כל תקווה ששיחן בקיבוץ יקום ויאמר לו: עד כאן.

אחר כך נוספה פרשת האשמות המזרחות על ריסוסים נוספים, על השמרת משטחי ההגבטה, כאלו הן העובדות והותיקות, החליטו להרוס כליל את החממה, והיו גם מכנת האמת, שהפעילה המכירות על חלק מעובדי הענק, לא אישרה את המשמרת הללו.

יש גם העניין הזה של האחריות האישית. אישורו דאגו לגלגל את הכל עליהן, חברותיה במשק פסקו לדבר איתה, חברים מחויבים אותה, והיו היא התנגדה לרעיון הריסוס, ניסתה למנוע אותו, ההצעה שלה לחברותיה לצוות, הייתה אחרת: לקום, פשוט, את 'רקפות המריבה' ב-צמחוניות ולהעניין ב-צמחוניות. לאחר שהחליטו להימנע מהחליטה לרסם, היא נתנה לה את כל הניבוי, כולן נתנו לה גיבוי, אלא שמישהו דאג לגלגל הכל עליה ובקיבוץ כולם "יודעים", ובכתי ילדים מסתים לילדה הנבוכים שהיא, אביבה, היא שעשתה את המעשה.

היא מודעת לקושי הגדול להסביר, אך קורה, שחיסם בין שתי קבוצות עובדים באותו ענף מעיים לשלל כזה, שהולכים ומשממדים אלו לאלו את רכש הכלל.

ומשהתייצבו מולה ליריה בשאלה: אמא, למה כולם אומרים שזו את שריסטת? ישבה איתם והסבירה להם איכות, שכמאבק כזה נעשות גם עשיאות, אך גם משנעשות שביאות, העובדים בצוות מחויבים לתת גיבוי אחד לשני, לפעמים היא תודה אך בענף שכולו יופי מצטבר כל כך דרבה דרע, ואולי רוא משוט עיוור מלרוא את הופי.

הוקא היום, איוה יופי, הבוקר פרח האולואה רק אומלל העבירה את העצבים לאור המרא יתו הבוקר מצאה את השיחים הירוקים חוגגים בחור.

שאפת לריאותיה את התערובת המשכרת של ריחם הפריחה, הרשן וארמת הכבול ואישוריה מתחזים מתחזים הכתום של הוריסיה, הכחול העשן של הקמלניות והלובן, כעין פתחי השלב, של עלי פיקוס בנימינה.

מעל הכל שולט הסגול-הירוק של פריחת דקפות, כל כך חבל לה, שהפריחה כל כך קצרה: רק חודשיים הללו של ספקסודף ספקסאיב, מדי בוקר, הכניסה לאסלולית הלחה יריקתה של החממה גורמת לה להירגע, אפילו שהיא יודעת, שהגניעה הזו אינה אלא אשליה, הרי בכל רגע הוא עלול להתייצב בפתו.

תשמעי, אביבה קרה פנצ'ר בסידור עבודה, את יצאת היום לבתי-ילדים, רדו ראשון בבוקר השקיה, וראשית כל המוסים הורשים מים רבים, ממיסה את גלולות הרשן מבלי להבין, ממלאת מים עד קו הסימן, ודאגת שלא יהיו קרים מדי, לא לגרום לקפיאת עליה בעונה הזו של סוף דצמבר, לאחר ההשקיה תחלה לבדוק שוב את האולואה שהעבירה אתמול: ייתכן שבכל זאת בראי להיו קצת פגימה, שלא ייתן להן חם מדי.

נצ'ר גם להבין תערובת קרקע חדשה לשתילי הבינונה כבול, שוך וחול חמרה כבי יש להן, כשלי הקמטוסות הן יורקו, לטרקטור של צמחוניות.

היא עוד לא נרגעה מהסידור הזה עם הטרקטור, וזה לא אסר במפורש אבל נתן להן להבין, שכל עוד הן עומדות במריון, מסוכנות לקבל את מרותו, הטרקטור של צמחוניות, שאומר לשרת את שתי החממות, הוא מחוץ לתחום עבדן.

אלימותו התחילו ויכוחים על כל רבה, למשל הויכוח למי יש הסמכות לבצע קניות, אחת העובדות ב-צמחוניות, שיש לה הכי הרבה ידע במקצוע היתה, מתמיד, אחראית על קניית הצמחים הנבטים כל מה שדורש עין מקצועית, הוא החליט שהמלה האחרונה בנושא תהיה שלו, לא מוכן להשאיר משוה למישהו, לסמוך על אחר שגם הוא מסוגל. בהדרגה חדרה לתודעתן ההכרה, שהיא לא יאפשר לחמש נשים המטפחות את החממה שלהן זכות ליריעה מקצועית, זכות למעורבות, והענף הלך והתפצל עד שהממה אחת הפכה לשתיים, יש צמחוניות ויש צמחוניות, אלה כבדו אלה, באותו קיבוץ, על אותה החלקה, הנחלת המשק ניצבת חסרת אונים נגד ה"פרינציפים" המשתי

ללים, גולגו מרי, היא מהדורה, מאות רבות של חברים הקיבוץ איבד יכולת להטיל מרות על חברים "ממינטיים".

הגיע יום שיש ופתאום אנתו ראוות שמגיע

לפני שנה בריק תחבנסה בקיבוץ כפר מנחם הועירה ה'14 של ה' קכה"א, שגיה בנדר, מקיבוץ רליה, עומד ב' ראש הוערה למעקב אחרי ביצוע החלטות הועירה.

— רואה נערה המעקב עניין פועלת? — כן, הוערה פועלת, כעור כשבעיים אנתו עומדים להגיש דוח למכירות הקבוצה ואחר כך יוכא העניין לריון בוועד הפועל, אני מעדיף שהחברים יורטמו בצורה רחבה לאחר שסירת הדוח.

— מה התרחש בטוה לאור הוערה? — כללית הייתי אומר שהמנגנון הפעיל של הקיבוץ הארצי, פעל ועדיין פועל לביצוע ההחלטות, כמה שחלול במהלכים ממימים בתוך הקיבוץ, כאן המונה פוחז מעוררת.

— אחת ההחלטות המרכזיות דיברה על העברת מפעלים עתידיים ליד שרידי לבנקות אחרות, שומה להפריא את נושא המפעלים האזוריים תוך 6 חודשים למעצא מיוחדת.

— היה חילוף דברים בוועד הפועל לאחר חצי שנה, הוערה טענה שהתחלטה לא בוצעה, הוסיב כי נושא המפעלים האזוריים תולו במידה רבה בתאימות מולכים בין שתי התנועות ומה ישנו עיכוב מסוים.

לאחר הגשת הדוח, אשמה למסור מרשים נוספים וכיתר הדוחה.

י. לא

רכב עם עצי-חרס לצמחוניות, בזמן שאצלנו, ב-צמחוניות יש עצי-חרס למכירה, שבוט קודם שמענו ש-צמחוניות מחבונים להזמין רקפות, כאשר ידוע שרקפות-תרבותיות הן מאו ומתמיד צמחוניות, רקפות-תרבותיות היא לא צמח גן, מסימים עומדת במרפס באור מוצל, זה לא צמח שאחזה שותל אותו בניה.

ירענו שאם לא נעצור את המהלך כאן הוא יתפוט הלאה ליתר הצמחים, שוב, ברמעות, דמנו טלפון למרכז-משק, התחנו לגניי שימנע הזמנת הרקפות ל-צמחוניות, כי הרקפות שאנחנו הזמנו ל-צמחוניות כבר הגיעו ומצבנות למכירה.

מרכז-המשק פנה אליו והודיע לו שלא יזמין רקפות, שוך לא בתחום שלו, אבל הוא, כמובן,

ציפצץ על כולם, וכיום שיש הניעו הרקפות שלו, הרגשונו גורא פגועות, תחישה של חסר-אונים מחלט, מישהו שיש לו כוח מנסה לנשל אותנו, לחסל בכל העוצמה שלו את מקום העבודה שלנו, וחממה כשבילנו זה לא רק מקום עבודה, זה הרבה מעבר, הרמשי' ידוע, מישהו מאיתנו קמה הריססה ברעל את הרקפות שלו, ואני יודעת מה זה עשה למי שטנצא, למחרת, את הצמחים קמלים ומצחיקים.

הקיבוץ, כצפוי, כמקרה, לקחו את כולנו להיבדק במסכת אמת ואחר כך עצרו את ההקידה לא, רוצים לפגוע במשפחות, פתאום לא רוצים למנוע במשפחות, על הילדים שלי לא חטא, בכל מקום דאגו לטפסוף להם שאני, רק אני היא זו שריססה, דרש מאנתו התנצלות והסכמה, חשבו, שסוקסיון, דרך האירוע הזה אולי נוכל לספר לקיבוץ איך הגענו למעשה חמור כזה, לצערי היאוש הללו.

בשום מקרה לא נתנו להו הרמגנז להופיע בציבור עם הגרסה שלנו, כל שדרשו היה התנצלות נקודה.

זו הייתה הנקודה שהבנינו בדרות, אנשים מבחוץ ניסו להביא לריון, משותף בין שני חלקי הענק, אבל תציתיון נכשל, כי שני הצדדים הלכו, כנראה, רחוק מרי, אנב, הכנסנו לנו ולציבור, שהמסקנות שאליהן יגיע הצוות, תפורסמה ברבים, עד היום אנו מתחבת למסקנות, שמעולם לא פורסמו.

כיום והפרדה היא מחולטת, מתחזים אחד בשני, מכירים את אותם הצמחים בשתי החממות, אם זה לא היה עוצב כל כך וכואב זה היה משש מצויק, באותו קיבוץ שתי החממות, לשתייה ונהלת חשבונות נפרדת, אלו לא מקבלות את ההחלטות של אלו, לא מרברים כמעט אחד עם השני, לאורחת נרע לה ששוב מוכרים ב-צמחוניות.

הלכה למוכרי כולה כואבת, חשבת, לתומי, אמרה לו, כשיגיע עניין דקפות משו יאיר לו, משו ירגיר לכס, אסילו כשיש הבסס, ורי חביר, הוה לפני שנה בריק, עשה בעיה חברתית כזו, דרס אנשים, דרס משפחות, זה לא מגדיר לריו לא איכפת לכמו?

תשבותי, אישונה השליתי את עצמי, שרקפות לא ביא, אני מזהב שיאגור לי לצאת, אני יודעת שאני מפריעה להם שם, שאותי לכת תהיה הזממה יעילה יותר, אולי כלכלית יותר, לא אפיע יותר לאף אחד, ואני מרגישה שזה יהיה בקרוב בקיבוץ החוקים וזכים כמאבקים, מעם טעיתי לחשוב שזו אחרת.

עמרים בהן

י. לא

סרט מעי
שה משה
קיבוץ צ'י
עיר בבק

על הדרך, בני משקים ובני גרענים חברים יחדיו למעשה התיישבות באזור שמשורר לשכונת הקיבוץ גדול ומתפתח ובשנתו העשירית הוא כמעט נושא את עצמו. הוא משגשג כלכלית וחברתית, ויש בו 85 חברים ו-20 ילדים. משפחות ויחידים מבקשים להצטרף. הדוהן כבר חתום, מחכים לסתיו, ואם מסיבת שאינו תלויות חברים מתבטלת העיסקה אין מפעל. כמות יורד מפלס המוראל, הקיבוץ שוקע בדיכאון, מתגלעים מחכים חברתיים וחוכמים אישיים. בקשתו של חבר שוב, לחזור לקיבוץ, היא הגפרור שמצית את הליקוה פורץ ירכו בין מצודים למתנגדים, החברה מתפוגגת ותחום נפער בין חלוצים בהצבעה חשאית ונפולת ההצעה לקבל את החבר העומד משפחות ראשונות מדיניות על עושה, כעלי תפקידים ודרכים את המפתחות. הקיבוץ נכנס לשיתוף, האחרים מסעם ותנועה (תק"ם) לסייע במחירי המעבר, רק מחירים את המצב ואין נראה מצא. בזה אחר זה מורעים חברים על עושה, קציר מעבר, הקיבוץ מאבד 14 משפחות וכמה בודדים. קאטו

איפה היתה התק"ם

היום נמצאות שתי משפחות בגליליים, אחת ברמת יוד, וזו כמורש אביגדור, שלושה בנבת ורבים אחרים ברחבי הארץ, כשהמשפחות לכלולם הם היו חברים בקיבוץ גלגל שבקעה.

בשכונת עשור, כמעט שנתיים מאז התחיל המעבר, הם שבו והעלו את קורותיהם בקיבוץ, ניסו לטרוף לגורמים ולנחם את הסיבות שהביאו לעזיבה. הם לא הסתירו כאב ולא התחמקו מחשבון נפש, ברעיים של אמת הם אפילו נטו להסכים שאולי היה אפשר אחרת.

היינו הגרעין השלישי של המחנות העולים, עזתו של מיזם, מי שהיה אז, בקרן המשבר, מוכיח הקיבוץ, התקבלו לחברות כשבגלגל כבר היו כמה משפחות ואפילו ילדים. היינו סיפור

לפני שנתיים ירד, הרף הירוק לגלגל ומצא קיבוץ במעבר עמוק. החדש פגעה רינה רמני את סימני עופר, ארנון ואלי - מהעשרות שנמשו את גלגל בעקבות המעבר. כולם מסודרים בחיים. לידם גלגל הוא זכרון עצוב. יתוח שלאחר מעשה

היו חקרים?

האשון בגלגל, כמעט כל שנתיים מרץ איוח משבר, כל שנה בשל סיבה אחרת, אך תמיד על רקע דומה: התנגדות חזקה בין בני קיבוצים לבין בוגרי גרענים בגלגל. בני הקיבוצים חשבו תמיד שם לדעים הכל, הם כבר עברו בקיבוציהם חוויות של קיבוץ, חשבו שלא כל דבר אחר צריך לנסות על עשור, הם באו ממשקים, שלחמו לחיות עם חברים, שם איפה שלא תהיה אף תפוע בחייהם. אם מישור מאחורי לעבודה או מה תחומים, בדרך לדוגמה בגלגל היה מקור של בני קיבוץ שחיים במסורת, רצו להביא את זה לאיפה שהוא, שבקיבוץ שלו היו רגילים לשם, ככל יוצאים לשמירה או מבנים את הנשק בצבא ונחמדים, לאיזה חסם מה מתאים בגלגל עושים מה עושים, לאיזה מאור צדק, התנשאות תואת שלהם - הותקנו לגבי עצמם, אך לא לגבי אחרים. לעומתם בני הגרענים, במיוחד יוצאי המחנות העולים, היו

חייבים לעבור את כל שלבים שעבר קיבוץ, עם הראש קיבוץ, לעבור עקרונות, בגלגל זה קבוצה קטנה, מלוכנת, הרגשה מאוימת, אם על שני מסגרים קודמים הצלחנו להחליט ולחזור את הדרך למחנה לא כן היה במשבר החליט זה החליט מן היום הזה בגלגל מפעל תשעה לאחר שנתיים על מה חייבים, פסגה נדושה, מתאים - פסגה נדושה, שותפים אמריקנים, הולד היה מוכן כאשר נעל, להפתעתו, שקבוצתו רוצה את המפעל ההולנדי, הולד מפרה נעה ישיבות בתק"ם, הפנת הדירות ומה לא פן שרונה, שרונה כח מסע על לחות עבודה ומוחם מנבה כבר עמר בשטח זה עמקה, שולח אותה, אכלנו אותה כי טעם קיבוץ צעיר, כי טעם יושבים אנשים שלא אדם להם, כי אהנו חקעטו הוה.

בגלגל די

הולך המפעל, עד עת עונת אבטיחים, עד עת כרם, על מני השטח על מחנים חברתיים קטן קבוצתי וחוכמים איש רדרו היה רק גפרור למח את הבעיה, היינו למח

סמואל היינו חברים באלה שובבים, מוצלחים, ירעו לעשות רעש כשרצינו משהו.

למחרת האסיפה התפטרה המוכירות, הקיבוץ המסקי לתפקד, היפול של התק"ם היה כושל, תמיד מאחור מר ומעט מר, מין מקירות כואת, כמו של הוכנסו, אם היה כבר אחד שהציע שכל ועדת הברה של חלוצים תרד לגלגל, לתקופת מה, ותש שם על שיתוף העניינים, או נישמו אותו ממועדה, לקח להם שבועיים רק כדי לתאם את לוח החיים.

איפה היה מוכיח התק"ם? איפה היה המלווה החברתי הרגני לא שלכם ואת הרק לא אתם משלים וגם מוגן יש לכם באושר, או מה העניין והוא אמר להציל, הכל פורקניה של חקעה, בכה זה נמשך כמה חודשים, עד שבה גל שני של עיבות, משפחות לקחו את הילדים, העמלו את הברים ונסעו, המשיאת של גלגל עשתה גאולות, בני הקיבוצים חזרו לקיבוציהם ואחרים חיפשו ישוב לעבוד אליה, כל קבוצה חיכתה שהשנייה תלך, בסוף הלו שתי הקבוצות, בשלבים האחרונים היה ממש עור כאן.

עוד כאן, עופר

עופר רח מיצא, המחנות העולים, ומי שבלט בקבוצה האופורוויזיה בגלגל, זה כיום עם אשור ודורית, במרשם אביגדור, וממלא שם את המפקד וכו המשק של המשק. שלא בטובתו, העמידו אתי בראש האופורוויזיה - הוא אומר, אולי בגלל שהיו רגילים לראות אותו רץ עם הרגל, לא ראיתי בשאלה אם רני תיקבל בחורה או לא, עניין שעליו תימנע העולם, אולי לא הערכתי נכונה את המטען האמנוני, לאיזה עולית על רעתי שאנשים ירוק תפקידים, יאייבו נעיה, התנגדתי שרני יחזור משום חשבתני, שבמנה חברתית זה לא הוקם, חשבתני שאם יחזור, יופר האיוון הערין בין שתי הקבוצות. אני זוכר את היום שלמחרת ההצבעה באסיפה

אלי, אני לא בכין ולא טובה שירים, אבל זה כואב, גלגל זה הבית.

חורתי משהו וראיתי את המודע עם התוצאות, צריך היה להיות במקום כדי להיווכח בעומק ההחלטות שנעשה בין שתי הקבוצות, התפקוד היה כלתי אשירי, ועם כל זאת, כל הומו אמרנו, אני חרבים קרובים לי יהיה מה שיהיה, אלה יבואו ואלה יילכו, אנוה פה, זה הבית שלנו, באמת הרגשנו ככה, בנינו את הקיבוץ הזה, ונקשרנו אליו, גלגל היה פנינה בכתר ההתיישבות הצעירה, גלגל היה המקום שבו בנינו את עצמי, נהיינו מרכז משק וכל נושא המפעל היה באחריות.

עשר שנים היינו שם, אני חזרי לגרעין, לא היה לנו עורך, כמו לבני המשקים, מרגע שהשתחררנו, היינו בגלגל, הם, לעומת זאת, נולדו בקיבוץ והתקיים, לא תורגשו מעור קיבוץ, תמיד הם שידרו לנו מה אתם מבנים מחיים שלכם, אנוה כבר מבחינו את הכל מחביה, היתה לי הרגשה שאנחנו, בני הגרענים, לקחים את העסק יותר ברצינות, אני למשל, נהיית נחלת התפעל, כל המשברים בגלגל פורץ סטיב איתן בקשה מורה, יוצאת דופן - שנת חושך, אף משורר דומה הקיבוצים עטמו את זה באידיאולוגיה של פשרות.

הקש ששבר את גב הגמל, כמה שבלט אחריו הסגרת היתה הצעה שנוקמה פתאום, שכל החברים יוחזרו על חברותם וישוחררו ייחזרו מחדש, או אמרתי לעצמי: עד כאן עופר, זה כבר לא בשבילך, המקום הזה הפך להיות קרקס, כשבילי חברה זה לא רבר שהיום נתונים ומחר לוקחים. עכשיו אני מרגיש שיצאתי למרחב, השתחררתי מהלחץ הנוראי של השנה האחרונה בגלגל, אולי זה נראה כאילו אני שוהה נפש, מבסוט מהחיים - בית יפה, פרנסה וכל השאר - אבל היה קשה, ההבדל שאין לך מה לחפש שם חזר, שמתחילים ללחץ בן ילדים, העיפה עלי וכו'. צעיר מתחילת התיכון, עופר, נטול סימני היכר של מגליח - האיש המושקע ביותר בגלגל, כיום אפילו הוא מוכן להודות, שאילו שיער לאן יתגלגל חרבים, היה מותר מעט, מתפטר עם המציאות, אולי אפילו מסיר את התנגדותו בחיוב על שיבתו של רני.

האשמה היתה בנו

אנשי גלגל בקשו למנוע את פרסום הכתבה, התנגדו לפרסום משום שלא רצו לפתוח מעל דפי העיתון כריאלוג עם חברים שעובו, לדעתנו, עתה - ואפילו הוא, חרף הירוק - אינו יכול להקניף בחבונה, נושא מורכב ועמוק, כמו זה שבו מדובר, למקרה והכרעים אנו טוענים, כי כתבתם שהתקבלה אינה ממש, שחיות ודפוסו באי ידעם, יכרת בו נטיה ליתום את גלגל שלפני המעבר והתעלמות מוחלטת מגלגל כיום ומחברים שחילאו תפקיד מרכזי ועודם חיים בגלגל. יש בכתבת המציאות פקעות, על התק"ם והתמקדות מאוריות של אנשים להתרחשויות, האשמה במה שאירע הוא קודם כל בנו, שחינו באשליה שהתנועה צריכה ויכולה לפתור את בעיותינו ותחבולות, אשליה זו מנעה מאיתנו לשלם בעצמנו בעתון טיפל, לדעתנו, ותנועה, ורקאט עתה כבר שהתקרבה במבט, משום שהמציאות הצביעה בבירור על התוצאות, מבחינה רח המדינה את העניין, מר עתה התנועה שסופו של דבר משבח ייה לחלוטין ותעניין נתנה לנו לחלוקה שלק אנו יכולים להבין את הקי, כפי שאנחנו אירע, במקביל, מועד התנועה לגלגל מפתח אמצעי ייצור נוספים ועלוקה זאת על הצד האוב ביותר.

עופר, היה מוכיח מוחל שירים, ייחוס, לי יכולת השטחה והימרון.

אני רגיל ללכת עד הסוף בעניינים שאני מאמין בהם, גם בנושאים שסופו של דבר רפוק אותי, זה קרה לי בגלגל, לא התכוונתי לרוחף את עצמי לעמוד כאן, אני לא מוחכים, היו שטענו שאני אשם בכל הפסג, רמנו לי ללכת.

היה מוחל שירים, סטיב, הינו אלי שמעות וסיפורי מעשיות מסמרי שעה, הרגשתי שמיחסיים לי כל פני, כמות, שחולץ בי יכולת להשפיע על אנשים, לסחר ולחמור, בשלב ראשון לא התייחסתי, אבל אחריהם זה הציק.

היינו בקבוצה לחיים אנשי שותפים, ברמת רחל, ועדת חברה של התק"ם שלהם את שריהם, להנחות, אמרו שנשכח שם עד שיצא עשן לבן, נאמרו בדים קשים, היו קטעים של שאלות וקטעים מרגשים, אני באופן אישי, יצאתי מזה, למרות ששמעתי שם רבים, לא קליים, האשמה אותי שאני יודע לשכנע אנשים, אצרו לי שאנז מפריע, שלא יכולים להתמודד איתי, באתו של דבר התחבטנו והתנסקנו, היה רושם שהרבים מתחרים.

הקש ששבר את גב הגמל, כמה שבלט אחריו הסגרת היתה הצעה שנוקמה פתאום, שכל החברים יוחזרו על חברותם וישוחררו ייחזרו מחדש, או אמרתי לעצמי: עד כאן עופר, זה כבר לא בשבילך, המקום הזה הפך להיות קרקס, כשבילי חברה זה לא רבר שהיום נתונים ומחר לוקחים. עכשיו אני מרגיש שיצאתי למרחב, השתחררתי מהלחץ הנוראי של השנה האחרונה בגלגל, אולי זה נראה כאילו אני שוהה נפש, מבסוט מהחיים - בית יפה, פרנסה וכל השאר - אבל היה קשה, ההבדל שאין לך מה לחפש שם חזר, שמתחילים ללחץ בן ילדים, העיפה עלי וכו'. צעיר מתחילת התיכון, עופר, נטול סימני היכר של מגליח - האיש המושקע ביותר בגלגל, כיום אפילו הוא מוכן להודות, שאילו שיער לאן יתגלגל חרבים, היה מותר מעט, מתפטר עם המציאות, אולי אפילו מסיר את התנגדותו בחיוב על שיבתו של רני.

נותרו אודים ענשנים

היתה בגלגל קבוצה גדולה של צעירים עם ראש טוב מתאימים למיליו תפקידים, מנתח ארנון רותם, מי שהיה בגלגל שנים אחדות כמלווה משקי, לעומת הפוטנציאל הזה היה קיבוץ קטן ואפשריות מוגבלות למימוש רצונות אישיים, התכיה עברו בגיריק ובכרם, כשכחונזה הקיבוצית כבר שכח איך עושים את זה, בני הקיבוץ בגלגל הישו את מצבם עם מצבם של חברים בקיבוץ האם, שיצאו לחופש בחלי מוגבל וחזרו ישר לימורים, ואילו בני העיר ראו את

מה נשתנה?
בגלגל כיום 65 חברים 100 מועדים, 24 משפחות ו-35 ילדים מתוכם 12 ילדים בגיל כיתה ר'
מה קרה בגלגל מאז המעבר, ובכן, מבקביל לעובדת המשפחות את גלגל נוספו לו אמצעי ייצור חדשים, ביניהם רפת של 150 חוללות, משתלת רשא (90 ר'), מפעל קטן לייצור מספרים רפואיים לניתוחי מיניסקוס, המייצור לאורח ומעסיק (וכנתיים) 7 עובדים, מטעי בננות (30 ר') ותמרים (50 ר'), שהחלו להצבי כשרמסבר היה בשיאו, עם כל אלה בלא להיפטר מאמצעי ייצור ותקנים יותר וללא המסה הגדולה של חברים שעובו, זכה לגלגל לשנה חקלאית וכלכלית מן המוצלחות שירע היום, יותר תמריד, רואים חברים אור בקצה המנהרה לפחות בתחום הכלכלי.
גלגל של היום, אמריים וחברים, הוא קיבוץ שקט ושליט, שטובים סיכויי להצלח, נכון, הוא גם קטן יותר, אבל מה מוראנים פחות

כלכלת ארירור והמשתלחת בחור, לשני המחנות קרצו פיתחים מרור.
כל שנה אפרו לגלגל תעשור עור סרם, עוד פורס, אם קטנו אשכוליות, או כל הקיבוץ היה בנים, אם היה בצד - כל המשק מארבע בבורק עד שמנוה בקרב היה בעבודה, הם עשו את זה כלי ציורים, כלי לקטר, אבל כמה זמן אפשרו ואחר כך זה, בא מיטו מהתק"ם ומסביר להם שהם לא עוברים מספיק, חיים על חשבון התנועה.
מי שאמר: אין כסף לישבים, וכינתים השקיע בנאות קרקעות הירדן או במפעל להמלט מי מלת, שאיש לא יודע למי הם נחוצים, או כשוק האזור, היה חייב לשאת באחריות לנעשה בקיבוצים הצעירים.

בכר 88' ראינו, המלוים הבוגרים, את ניצני המעבר, אמרנו אז בתנועה שחייבים להשקיע באפיקי פעילות, להבטיח אפשרות ביטוי לצעירים בכלי רצון, התק"ם היה חייב להגיד לקבוצתו שילך לגלגל למישהו המפעל, להם זה היתה תוספת קטנה, בגודל הסיכוי כן גודל הסיכון, אומר אלי סריליק, כן בבת, מעובי גלגל בעקבות המעבר, אז, בגורל האישיות כן גדל המיצור, גלגל היה קטן על מנת האנשים, שבאופן מקרי התקבצו בו, המעבר חייב היה לבוא, אני לא בכין ולא כותב שירים, אבל זה כואב, גלגל זה הבית, לא משנה איפה אנחנו היום, אם אני עכשיו לא שם, זה כישלון אישי שלי, רשום בליקודר שלי, ואת זה אני וחברים שלי מנגלגל אפליים כינם.

בסעית סביב תלוש של רני, שיוחק שיקולים אישיים, אנשים עטמו את זה באידיאולוגיה, הפרשה הווא היתה מעשה של שחרור כלים, שאי אפשר היה לעבור, על למדיה היתה הצעה, שנכנסו להכירות שם לא היתה דרך חלוקה, כדור השלג כבר התגלגל, בכל המשברים עד אותו זמן, תמיד אנוה, בני הקיבוצים חזרו, אני לא מבין בין בני קיבוצים לבני גרענים, אלא בין שתי תחנות פתוחה לעומת נוקשה, שלא מבינה שיש להם העקרונות יסגנו אנשים, אף על בגלגל היה לאורך כל הדרך, קיוונו שגאם מהם, שאנשים יתבגר, יהיו ילדים והחידושים יצאו עשירים ולא שהיציב לא לפני שהוספקו להגיד שגלגל חברה, חיים, אני בבת טוב לי, עובר, קטטור, משקיע בעבודה, נוח להיות, האיש קטן לאחר הנפילה הדיא.

בקיבוצו, בגליליים, מסכם סימני, בקרב הזה, שהיום נותרו ממנו רק אודים ענשנים, אין מנצחים, כולם הפסידו, גם מי שהסתדר טוב ומסריו שאינו מצטער שעוב את גלגל.

דינה רמני

מוסד מורשה

AUSTIN ROVER

Jeep

Ford

סוזוקי

רכב פרטי, מסחרי ומשא

תיקון וכיוון פרוט

טיפול תקופתי

איזון גלגלים

שימוצים

ייעוץ והכוונה

אשקלון: אזור התעשייה מול בית הסוהר, טלפון 24431, 051-23811

בית הספר לחינוך
של התנועה הקיבוצית

חורנים

נפתחת ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ח.

- מסלול הכשרה לגיל הור
- מסלול הכשרה לגיל ביה"ס
- מסלול הכשרה למורים בחינוך מיוחד
- מסלול לאמנות ואמנות
- מסלול הכשרת מורים למוסיקה
- מסלול להכשרת מורים במגמה ספרנות
- מסלול השתלמות חרשנית לגננות מוסמכים
- הכשרת מור אולפן
- קורס למקורות ישראל
- מכינות

"מדריך להרשמה" וטופס הרשמה ישלחו למונים. נא לפנות אל: זמר חורב, מינהל חלוצים אורנים, כח"ס לחינוך התנועה הקיבוצית, דואר טבעון 3690, טלפון 04-930766

המכון להוראת המדעים ושיפור דרכי ההוראה

לעובדי הוראה בפועל ולכאלה היוצאים לשנת השתלמות במסגרת הקורס

החלה ההרשמה לקורסי השתלמות לשנה"ל תשמ"ח הקורסים מיועדים לגננות, מורים בבתי"ס היסודי, ותעיס, והם מוכרים לצבירה לצורך ממיס בכיר וגלומל השתלמות.

פרטים נוספים וטופס הרשמה - אצל מירה הס, טל' 04-930767

אוניברסיטת חתפה

בית הספר לחינוך
של התנועה הקיבוצית

חורנים

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים - תשמ"ח

לתואר B.A במדעי הרוח

לתואר B.Sc להוראת מדעי הטבע

ולתעודות הוראה בבית הספר העל-יסודי.

מדעי הרוח חוגים:

- מקרא
- ספרות עברית והשוואתית
- הסטוריה כללית
- הסטוריה של עם ישראל
- הסטוריה של המזרח התיכון בקומנו
- מחשבת ישראל
- שפה וספרות יאנגלית - חרדוני

מדעי הטבע

המחלקה להוראת המדעים:

חוגים:

- ביוכימיה - מסלול חרדוני
- מתמטיקה - פיסיקה - מסלול אחד המורכב מד' החוגים במתכונת דידוגית, כולל אפשרות קבלת הסמכה להוראת המחשבים בבית"ס העל-יסודי.
- קיימת אפשרות ללמוד מתמטיקה כחוג אחד ממסלול דידוגי, כאשר החוג השני יהיה חוג כלשהו במדעי הרוח.
- "מדריך להרשמה" וטופסים לבחינות הכניסה הפסיכומטריות ניתן לרכוש במפעל החיפול באורנים או בבתי"ס שטימקין בקמפוסים האוניברסיטאיים.

מינוע נוסף ניתן לקבל בימים א' - ב' באורנים: מדעי הרוח 04-930832 מדעי הטבע 04-930819

מבחן

השנייה של שנות השמונים, החברה הקיבוצית היא, בעינינו, מופת, והיא קבוצת התחייבות של אינני מתעלמת מתופעות מסוימות ואינני עוצמת עיניים מלראות חולשות, אבל זה איננו משנה מאומה מן הערכה הכוללת.

ועכשיו אחזור להתחלה. את הכרתי עם הקיבוץ עשתי כאורח לרגע, ממש בימים הראשונים, לעלייתו לארץ. באתי מצ'כוסלובאקיה, שהיתה כבר קומוניסטית, ונתבקשתי על-ידי שכנה לבקר את אחיה בן שמואל. לא באתי לשם כבוד גמור. שמעתי הרבה על הקיבוץ מירידיים, שהיו שליחים בצ'כוסלובאקיה ובחוגיה, והם עצמם היו חברי משקים. אלא שמראה עיניים חזק ממשמע אנשים מהם גם שמראה עיניים זה שיקף לא רק יופי פנימי, אלא גם יופי חיצוני. מן הרגע הראשון הלכתי שבי אחרי אנשי הכפר, שברמתי האישית עלו על אנשי העיר.

מאז חלפנו שלושה עשורים ויותר. הכרתי עשרות קיבוצים, ומאות קיבוצניקים מכל חורמים, הגלים והירוקים. הם שונים זה מזה כשם ששונים זה מזה בני אדם בכל מקום. אבל יש להם מכתב משותף גבוה, ולכן מותר לדבר עליהם בכלכלה.

היחקה שלי לקיבוץ, נוצרה בתחילה דווקא מתוך חינוך דרתי שלי. לא רק שגדלתי בבית אורתודוקסי, אלא שגמתי סמינר מדרות של "בית יעקב", הדתיים גם חברה פעילה בפרעלי אגודת ישראל, אולי רקע זה נראה רחוק מקיבוץ כשמיטה מדר סיני, אך לא כך הדבר. ביהדות, לפחות, העיקרון הוא, שאמנה צריכה להיות.

הקיבוץ הוא כתובת לכל עניין דתי
בגלל הצירוף של איכפת מזה ובשרי ביצוע מזה. בכך לא חל שינוי בקיבוץ גם בשנות ה-80'

להתרגם למעשים, שהשתייכות מחייבת אורח חיים מסוים. במלים אחרות, אמנה קשורה בגשמה אישית של מציאות מעשית בחיי יום יום, כל יום, כל חודש. ערב עלייתו היו חלק מחבריו מן הרקע הדתי שלי וחלק אחר היו חברים חרשים יותר, קיבוצניקים בשליחות או חבוי כשרה. חרף החיץ שבין אלה לאלה, ראיתי ריחוק את המשותף להם.

אתה יכול להיות ציני גם בחייל, אבל אם עליית ארצה אתה ציני טוב יותר, כי הגשמת את אמונתך המדינית. אתה יכול להיות סוציאליסט גם בעיר, אבל אם אתה בקיבוץ אתה סוציאליסט בדרגה גבוהה יותר, כי אתה מגשים את אמונתך וחברתית. לכן אני רואה את עצמי כצינית.

הופיע:
ספר המחזות והמסיבות לברימזה
בעריכת אריה בן-גוריון, דן אילן, תקוה שריג
עריכת גפית: דליה קפלן (מגל)
בתוצאת המחלקות לחינוך ולתרבות. תק"ס
עשרה מחזות מקוריים, שחצו בקיבוצים בנושא שורשים. עשרה מחזות בנושא פרידה מילדות, מבואות טיחים, ברכות של מחנכים - חורים - אחים, לכיתה חוגגת, ברמזות במשפחה.
פיוטים: מבחר.

להשיג בחנות הספרים של תק"ס
רח' דובוב 10, טל' 250221-03

זבי שיקול, עיתונאית, עורכת דבר

בדרגה גבוהה מזה של חברי בני-יורק המועלים למען ישראל, ולכן אני רואה את הקיבוצניק כסוציאליסט בדרגה גבוהה יותר ממני.

וכי חל בעניין זה שינוי בשנות השמונים? כולנו יודעים שאין שוויון טוטאלי, והוא לא יתכן גם בקיבוץ. אבל כולנו יודעים גם שאין מסגרת חברתית אחת, בשום מקום, אשר בה רעיון השוויון מוגשם כמו בקיבוץ. זה מעורר בי לא רק כבוד, אלא גם קנאה.

אפשר לשאול, כמובן, אם אני מקנאה מדוע אינני שם. בעצמי אינני יודעת את התשובה. מעולם לא הייתה לי התנגדות עקרונית להצטרף למשק, זה פשוט התגלגל אחרת. מעולם לא השתחררתי מרגש אשמה כשל כך, כשם שמעולם לא השתחררתי מרגש אשמה על כך שאינני מקיימת את רוב מציאות דתי וחלק אני כן מקיימת.

ארגון החיים הקיבוציים גם מותיר בידי החברים הרוצים בכך יותר פנאי לקריאה מאשר יש לאורח הממוצע בעיר, לפחות בתקופה הטרנס-סלווויינית. רוב החברים בקיבוץ קראו הרבה. בכללה אני נוטה לומר, שלקיבוצניק המצוי - הממוצע, אם תרצה - יתרון תרבותי על פני האורח הממוצע בעיר. הוא קורא יותר, הוא מעורר יותר, איכפת לו יותר.

בכוח זה, ובכוח הבוח שבארגון, הקיבוץ הוא כתובת לכל עניין ציבורי. כל נושא הפעילות של "שלוש-עשר", בימי המשא ומתן עם המצרים ואחריו - נשען במידה בלתי פרופורציונאלית על המישור הקיבוצי. הוא הדין בהפגנות שלנו בימי מלחמת לבנון, ובקור אילף עניין ועניין, ושוב, בגלל הצירוף של איכפת מזה וכשר ביצוע מזה - אין בכך שום שינוי בשנות השמונים.

המציאות הקיבוצית גם מיימה את כל החברתית. לכן אני רואה את עצמי כצינית.

הישראלית שהעריצה אותו. העובדה כי ככה האחרונות הקיבוץ נמצא בעמדת השוויון קשורה הרבה יותר בשינויים העולמיים והדמוגרפיים שעברו על החברה מאשר בשינויים שעברו על החברה עצמה.

אינני מתרשמת יותר מדי מן הטענות הבכפנים בדבר החומרות הפשוט גם בקיבוץ. מתבטאה החומרות זו בשאיפה למרכיבים של רמת-חיים, כמו שלפון בחור, מלווה מוגנים, נסיעה לחו"ל וכיוצא באלה. אינני בוח כל חטא. אינני חושבת שהחומרות חלק מן האידאולוגיה הקיבוצית.

אלא מה נראה לי כי שכבת העולה בקיבוצים - ובהחשב במספר המפעים שבה בקיבוצים ובשיטת הרוטאציה, שבה זו וזו למדי - הביצועים שלט בכיתה שגור מגלה מעין התמסרות מוחלטת לטעם.

שכבת המנהלים אינה מנותנת עין עי שיקולים אידיאולוגיים בלונת האנשים האלה הם אמנם קיבוצניקים בביתם אך לא בנאמם למשק

העסקיות שלה, ובניגוד להרבה ימים פקט נאורים, אין היא מנותנת בעברותה עלי שיקולים אידיאולוגיים כלשהם. כאילו עתה פטורים מכך. האנשים האלה הם אנשי קיבוצניקים בביתם אך לא בנאמם למשק. אינני מתכוונת דווקא לטענות העולמיות השכריות, אלא לפעילות לאורך כל החיים. מתרשמות של ארגוני נשים, המנסות לכבד מספרות לי כי הרבה יותר קל לנהל תורנות מצרים ממפעל פרטי מאשר מפעל קיבוץ בגודל דומה. גם אנשי מחלקת המדע של עתון פרעלי אידיאולוגיה מתחרים עם הקפיטליסטים טוב יותר מאשר עם מנהל מל קיבוץ. ואולי אפשר למצוא כאן את סי ההסתבכויות והכפסיות של קיבוצים עם טיפ סקולאטיביים בשנים האחרונות - זה לורד.

איכשהו, זה מחזיר אותי להשואה הדרתים, הרבה יהודים דתיים יתחילו לה פמינים ביום, יקפידו לאכול כשר, יענו מתענוגות אסורים, ויקימו בחיים והשיטות תריג מיציות, אבל בעסקים ילמדו לעצמם לסעול לפי מצוות היעילות המדינית לה התוצאה האופטימאלית. כי עסקים, זה עסקים.

יתכן שאני טועה, אבל כך זה נראה לי.

עד כאן סלוצקין בגינערן

100 שנות חיים
30 יום למנוחתו
עולם.

70-60 איש באו לאכרה בבית-העל מין של עיתונאים, שווא, כי מספרים, תועק כמעט מדי ייק של גרעין.

בעמק כבר היו באותה עת רמזים עבים של שקיעה ואנשי עידוד, בבניי בירעריים קלים, סוכנו בין המצבות ורוביו חרישית, שלא להפריע את צמיתת הקיסוס על הברושים.

סלוצקין הלך לעולמו כבוס תקשורתית וחת שילה

דק לימוד דקטים מעילים

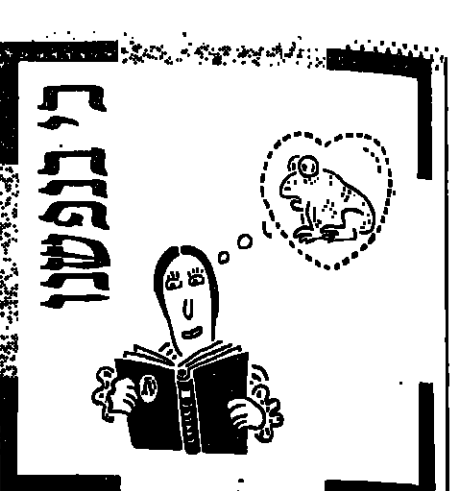
דרך השלום 7, טל: 256294-03
פתוח כל יום מ-19.00-07.00 ומוצ"ש

לחברי קיבוצים במחירים מיוחדים

נווה שלום

ישוב שיעוד להגשים את רעיון דו הקיום בין ערבים ויהודים, יקלוט במחלק שנה זו מספר משפחות ערביות ויהודיות. הישוב ממקם במחצית הדרך בין ירושלים לתל-אביב, משפחות עם ילדים בגיל בית ספר (עד 11) תועדפנה. בטרבשבט 14.2.87 בשעה 10.00 נקיים יום הכרות ונטועה בנווה שלום.

כל המעוניינים מוזמנים - לצרית קשר טלמונים: 02-912222, 02-912622

מציאות מסוג אחר

אשה צעירה פנתה אל היועץ הפסיכולוגי ונתנה לבקר בקיבוץ בו היא חברה, וסיפרה לו, כי היא מתכוונת להניק את תינוקה בן השנה וחודשים על לגלי שנתיים וחצי בערך, והאשונה, וכן את החשיבות ההתפתחותית של נטל לסיים את ההנקה בטווח של השנה הראשונה, וכן את החשיבות ההתפתחותית של תהליך הנמילה. האשה השיבה שכבר שמעה את הערות האלה אבל האינטואיציה שלה מדרירה אותה לנעוץ אחרת. היא מרגישה כי ההנקה תהיה את קרבתה לבנה. תעמיק את הקשר ביניהם ותחסן את ילדה מפני מחלות צפויות. באותה רוחה את עצותיו המעשיות של הפסיכולוג.

נמלה שיתחם סיפרה האשה לפסיכולוג על קשיים גדולים שהיו לה כאשר היה הילד בן חודשים ועד שמלאה לו חצי שנה; כיצד הכבירה עליה האחריות, כמה קשה היה לה לשאת את תולדת של הילד בה, וכמה העיקה עליה הבירות בבית, ללא הבעל וכלי המכירת השכנים. היא סיפרה על צורך עז לצאת ולהשתחרר מן העושה שהייתה שרייה בה וכי היא חוששת שמא עשתה זאת באופן חריג ומקורם מדי מבחינת חינוך, בסיפורה קשרה את אי השקט שלו, את אי יכולתו להתרכז במשחק ללא נוכחותה ואת תולדת שלו בה עד היום הזה, במשנה שקרה בימים ההם, בחודשי החיים הראשונים שלו, כשהעלה שוב הפסיכולוג את שאלת הרצון שלה להמשיך ולהניק את תינוקה מעבר לתקופה המסובלת, הבינה האשה בעליה את שני רצונה וזה על רקע תחושת האשם שהיא נושאת ביחס לבנה הלידה להתקרב מחדש לקשיים שהייתה נתונה בהם בחודשים הראשונים שלאחר הלידה ולהכיר בצורך שלה לפצות את התינוק על החסר שגרמה לו וכך להקל על מצבו ולהפחית מרגיש האשם שהעיקה עליה. כלומר היא תפסה כי מדובר כאן ברצונה לספק צורך שלה ולא צורך אביי-מטביי של התינוק.

השינוי שחל בעמדת האם לא נבע מבנייה"ה לצד הפסיכולוג, אלא משינוי שכרוך היה ביכולתה ליצור קשר עם עולמה הפנימי ורגשות האשם למשל ולקשור חוויות מקורמות בתגובות עכשויות ובציניות לעתיד. במלים אחרות, האם הצעירה נעשתה מודעת יותר לעצמה ולנסיבות התנהגותה וכך יכולה הייתה לקבל החלטה שקולה ואולי גם טובה יותר ובעיקר כזו שנובעת מתוכנה.

באמצעות המקרה הזה ייקל לנו לתאר את האני מאחורי הפסיכולוג שלנו.

הדעה הפסיכולוגית רחב בתאוריות ואסכולות

שיחתנו לספק לקראת סוף החג
מציאות, נעלה יותר לעצמנו הצצה אל הקורא הן לעולמו והן

שנות עד כדי כך, שציון מקצועו של אדם כפסיכולוג כמעט ואינו אומר עליו דבר. ניתן לחלק את הפסיכולוגיה באופן שרירותי לשתי אסכולות גדולות: האחת שמה לה במטרה מרכזית לסייע לשרט להסתגל לסביבתו מתוך התייחסות אל הסביבה כנקודת מוצא נורמטיבית שליה הוא צריך להסתגל. מחיר ההסתגלות, אליה רצונו האסכולה הזו, הוא משני: כלומר, היותו של האדם על עצמו, על רצונותיו ועל חלומותיו, אך אם אינם שנועים בבחינת וולתו, מתקבל כמחיר הכרחי בתהליך ההסתגלות, זה עצמו תפוסת כאריאל שצריך לשאוף אליו. האסכולה השנייה אינה מתעלמת מן הצורך של הפרט להסתגל לסביבתו ואף אינה פוסלת אתיווי את השימוש במתודות המקיפות על ההסתגלות, אבל במקדק גישתה (שהיא אף

גישתנו) ניצב האדם הפרטי ועולמו הפנימי, שהוא כעצם הפרט האיש שהפרט נתון לסביבתו. לכן האיש החווה את סביבתו כעוינת לא ייבנה, לדעתנו, מכך שציון לו מחוזה התנהגותית אך לרסן את כעסו, כפי שהציעה פסיכולוגיה מסוימת לבעל נרגן (כאשר הוא חש ברגז המבעבע בו על אשתו, שיאחז בחוקה במסעך הכרסה ויספור עד עשר לפני שהוא מגיב). אנו מאמינים, כי אפילו הייתה תועלת מעשית כעצה הזו, הרי בגינה יישאר הבעל לעולם מנוכר לסיבת כעסו והכעס ימשיך להכביד על חייו. עלינו תפיסתנו לא נוכל ולא נרצה, אלא לעיתים נרירות, להציע מרשם התנהגותי לבני זוג מסוכסכים, לעומת זאת נוכל לסייע לאיש להיפגש עם עצמו, להתוודע אל מרכיבי עולמו הפנימי וכך לחוש באופן אינטימי את החוויות הכופות עליו ההתנהגותיות הנורמות לו מפח נפש ובנות אותו כיצור נרגן, שאינו מרצה מעצמו ומסביבתו.

הטיפול הנפשי מסוג המרמון כאן ורשש מן האדם נכונות לעמוד בלחצים רגשיים חזקים שבמהלך חייו התאמץ להסתדר מפניהם. אנו מקווים שבסידרת הכתבות שלנו נצליח לעודד בקורא מטיבצית לקחת חלק בהרחקתה אינטלקטואלית ורגשית, שדרכה, באמצעות אירועים ומקרים ששומרו בהם, יוכל לבחון ולהתוודע אל החלקים הרלוונטיים שבו לאירוע המסופר.

הפסיכולוגיה נראית לא פעם לעין הצופה מבחוץ כמציאות מתוחכמת, והפופולריות הרבה

היא מיינשה כי ההנקה תהיה את קרבתה לבנה

שיש למדור הפסיכולוגיה במסופי העיתונים היא ביטוי לעוצמת היצר הזה. שאיפתו לספק בכתבתנו גם סוג מציאות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

בני גלייטמן ואלכס ליבן

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

הערת המערכת: הקוראים מוזמנים להגיב, לשאול ולהעיר על תכני הרשימות במדור זה. המחברים ישתדלו להתייחס אל הטענות ברשימותיהם הכאות.

פתרון חכם לעשבים שוטים.

אליאור

היריעה החזומה לחיפוי - הדור החדש ביריעות: מונעת התפתחות עשביה ומאפשרת חימום הקרקע, ברזומנית.

אליאור
שק פוליאן מודעה תחליף חכם, חן ליריעה השחורה והן לשקופה. בנייטי שבנוע לאחזרה ט"י משרד החקלאות בגידול גיבשית (פרו רב-שנתי) בחסמה, מנע אל-אור כל התפתחות של עשביה חורשנית. מספרות ודוקטור בנייטי היתה גבוהה באופן משמעותי בהשוואה לקרקע חחופה בשחור - ונפלה רק בטעם בהשוואה ליריעה שקופה (שכמובן לא מנעה כלל את התפתחות העשבים). אל-אור של פוליאן, כל היתרונות וחסות יריעה אחת.

שיטת פוליאן - הפוליאן לשיחית החקלאי
פוליאן בקאי, קיבוץ בקאי 37860
ד.ב. מנשה, טלפון 06-378585/79641

חוסכת בשימוש בקוטל-עשבים (הרבי יום) וכימי עבודה בעיבוד. בגידול דלועים, מתפתחות כל שלוחות הצמח מעל היריעה ואין מתחרות מתחתיה (כמו בשקופה) או נשרפות (כמו בשחור). אל-אור נוחתה באר בהצלחה בגידול דלועים, חות שדה, סלקיים ופחחים - ונוצאת בשלר-יטור מתקדמים בגידול חסע (נאפרסטים, שירים, ועוד).

שיקוי מחרית חן, תל-אביב: 04-6742834, טל-ישיבה: 03-736123, 03-736123
היקולים: אור השמש והחלטה, טל 02-256221-03, טל 02-256221-03, טל 02-256221-03
המחיר: 150-100 ש"ח, מחיר 02-256221-03, טל 02-256221-03

אספקה קטנה

569/ לא גובה דשא

אחרי שנים של חוש ומצוי עצמי הגיע הזמן גם למימוש עצמי בחייה. בת 36, גבוהה 1.70, אם לבת, קיבוצניקית בכל רמ"ח אבריה, מעורה בכל העלש סביבה, מילאה תפקידים מרכזיים ורכשה חברה חברים וידידים. עכשיו יש לה רצון וזו בעושה את ההחלטות. חברה אמיתית — בעל עצמאות משלו וניסיון. מצדד המשפחה אינו חשוב, הגיל לא. אבל הגובה... שלא תהיה נמוך ממנה. היא בת קיבוץ מהדרום הקרוב.

570/ סבתא זכורה

נפרצת ועצמאית, מחזיקה בעצמה משק חקלאי אישם בגלל המערכת. בת 50, פנויה, בעלת מראה ספורטיבי ורציני. סבתא, שבתוכה שוכנת גשמה של נערה. אוהבת לטייל בארץ ובעולם, חובבת שפר ועוד נשאר לה זמן להיות סגפנית בחגגרותיה.

571/ חושבים בדיאנים

ישרה, רגישה, בעלת חוש חזון ומור. בראי בת 27 ואם לשניים, שחשבים לה מכל. דרומאמריקאית, אוהבת ללמוד, פתוחה לכל דבר חדש ושונה. כמו כל אוהבת מוסיקה, טיולים, עוסקת בספורט ובחינוך. רוצה אותך עד גיל 55, ורק או גרוש, ואוהב לילדים.

572/ זקוקת ורחישה

היא כלכלית, כיישנית שאינה מוכנה לספר על עצמה כלום. מעבר לעבודת היתום חברה קיבוץ, כצפון, בת 24 חצי, שנמנמה, עיניים ירוקות, 1.69 מ', אוהבת בילויים שקטים, ואת השאר, כאמור, תלחש רק לה.

573/ חום הלב

נולדה בקיבוץ, ובגיל צעיר פרשה לעיר יחד עם הוריה. כיום היא עצמאית בעיר דרומית וב-35 שנות דרוקתה הספיקה ללמוד תואר, לטייל בעולם, לרכוש ניסיון רב בתחומים החיים ולטפח בית עם גנים משלה. חיים היא משוכנעת יותר מכל, שאל הפינה החמה הזו מתבקש שוחף מתאים לה. אנו תוכל לחלחל ניסיון מן העבר, להיות את ההזדהות וההתחברות. כשהגיעה תוכה באיחור חם. היא גם מבשלת, רעושה ואת באומנותה תנסה.

574/ עלם בהיר עיניים

לארץ הגיע לפני 9 שנים מדרום אמריקה והיה בקיבוץ בצפון הקרוב, אם לבן, בת 30, 1.71 מ', שולטת בכמה שפות, מנגנת על גיטרה ורוכבת על אופנוע, רוקמת, תופרת, וככלל — רבגנית.

עיר מאור, אוהבת את הים, וגם רומנטית. מחפשת כריזם בעל אוסר חזק, והפעה נאה, גבוה, וחי חשוב — שיהיה לו עיניים בהירות, מה לעשות, יש גם חולשות.

575/ רדושה הגוה

עיריה רגישה, ידועה להקשיב ואוהבת שיחות בארבע עיניים והשניים שלה כחולות. חברה קיבוץ מהדרום, נאה, רזה, 1.65 מ', בת 26. שוהה רוב הזמן בעיר הגדולה, כרוגה לומדת. התלטי ועקשנית לפעמים, מתמירה בתחומים שחשובים לה. אוהבת לקחת דברים ברצינות, אך תמיד תשאיר מקום לזמור וראש קל. באשר אליך — רוצה שתהיה בעל ראש על והתפסים, רגישה, שקט ויציב, אם אתה גם רזה וגבוה ועד 32, פתוח למערכת יחסים כנה ומקדמת, אז אנא, פשוט העז

576/ שחוק וצחוק

בן 46, עובד בקיבוץ בצפון הקרוב, פנוי ואם לשניים גדולים. בזמנו החופשי מטפח פינת גר, עצמים, צמחייה ופינה לבלעיל כנה, אותם הוא מושבע של פוטונים עבריים, גא, צחוק ושמה.

קיבוצניקית בכל רמ"ח אבריה

הוא רואה עצמו כרוח חופשי משועבד, מחפש שותפה לבניית חיים משותפים, בת 29, 1.68 מ', עיניים חומות.

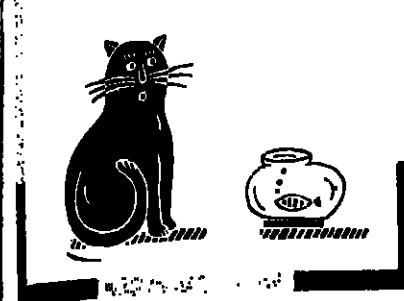
577/ מי ברכב מי ברגל

בן 34, חבר קיבוץ לשעבר, אלמן מזה שנים ועדיין מאמין שאת קיימה, איישי, הרישית שלו אינו מגומגמת את לא צריכה להיות הפינה הטובה מפיקו ואל בעלת מבט של איגודי ברגמן, אבל, אם את רחבתאופקים, מתעניינת במה שנעשה סביב, אוהבת מוסיקה קלאסית, טבע וטיולים ברגל וברכב, לא מרובעת אך גם לא ורדקה, את שובית הקטן אינו המקרה שלה, אבל יכול לקיים בית מסודר המשרה אורחיה חמה, אוי הוא מוכן להשתתף שכם, לב ראש מלא רעיונות, הוא מחכה לך במושב קטנה במרכז תארי, בת הוא גר ומגיה, פתוח לשינויים ותחלול חדשים.

578/ ירד נפש

ליד 1932, פנוי ואם לשלושה, אדם שקט שמבטיח להיות מסור לבת וזו ראויה, כח שתתאים.

ארוחת ארבע

תמרים יאים

ראשית, תמרים אשר למלא ולהגיש בעתם נייר יפות, כחסיף נפלא. הכי פשוט, להציג את הגלעין ובמקומו להכניס שקדים קלושים, ודעת לקלוף שקדים מכניסים למים ותוחים להם, ואז הם מתקלפים בקיף.

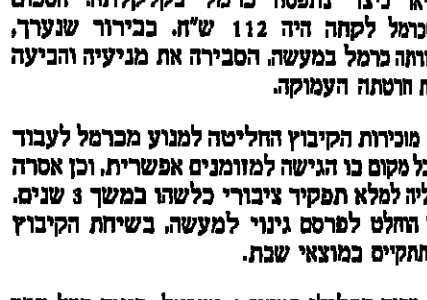
החוק הפלילי במדינת ישראל, רואה בכל חבר

יש חוק!

המזכירות צפויה למאסר

ממל, חברת קיבוץ בת 36, נתפסה על חם, כשה ששילשה לכיסה כספים שהציאה מהמקשה שהיתה במזון הדרכים השייר לקיבוץ, לש ששכר במיוחד לבדיקת החשדות על ידי מוכות הקיבוץ, הוא שהביא לגילוי הנגיבה.

מזכירות הקיבוץ החליטה למנוע מכרמל לעבור

שפיטה אם התעורר, תוך כדי כירוף, החשש שובצעה עכירה פלילית, אלא אם ניתנה הורעה על כך ליועץ המשפטי או למשטרה.

מרכז שלם בחוק מוקדם לעניין זה שנקרא אצלנו "כיסוס הכביסה המלוכלכת בתוך הבית", ובו מוגדר במפורש מהי "עכירה פלילית" ומהו "הליך של שפיטה", כל בירור שעשוי להביא לכך שכרמל תוצא מן הקיבוץ או שתששל זכות מוכותיה כחברת קיבוץ, או שמעשיה יגנו, אסור על פי החוק.

העבירות בהן דן החוק הן שונות ובתוכן פגיעה בכרס וגניבה, שוחד, התעללות מינית בקטנים, כל עכירה שרינה מאסר 3 שנים יותר וכו'. החוק אינו אוסר על קיום בירור כזה כאשר מורכב בחשש לעבירה מסוג של החוק חשש לצריכה עצמית ועישון חשיש, האילו ומורכב בעבירות שעונשה עד 3 שנות מאסר.

בירוס הבביסה המלוכלכת בתוך הבית

רשאות המזכירות לרן ולקבוע את שיראה לה, אלא אם ביקש היועץ המשפטי להטסי כל בירור כזה עד תום ההליכים בבית.

החוק הישראלי ביקש למנוע ממזכירות הקיבוץ לשים עצמה כשופטת, וחוק העונשין אוסר על כל אדם כאשר הוא לקח חלק בהליך של שתוקים במוצא שבת.

החוק הפלילי במדינת ישראל, רואה בכל חבר

מזכירות שהשתתף בירור, בעניינה של כרמל משום

עניין פלילי ובתור שכזה הוא צמיר לשנת מאסר

החוק הישראלי ביקש למנוע ממזכירות

הקיבוץ לשים עצמה כשופטת, וחוק העונשין אוסר

על כל אדם כאשר הוא לקח חלק בהליך של

שתוקים במוצא שבת.

החוק הפלילי במדינת ישראל, רואה בכל חבר

מזכירות שהשתתף בירור, בעניינה של כרמל משום

עניין פלילי ובתור שכזה הוא צמיר לשנת מאסר

החוק הישראלי ביקש למנוע ממזכירות

הקיבוץ לשים עצמה כשופטת, וחוק העונשין אוסר

על כל אדם כאשר הוא לקח חלק בהליך של

שתוקים במוצא שבת.

החוק הפלילי במדינת ישראל, רואה בכל חבר

מזכירות שהשתתף בירור, בעניינה של כרמל משום

עניין פלילי ובתור שכזה הוא צמיר לשנת מאסר

עד כאן נמלו נפשם בכפם

טטיסטיקה שחורה: בשוויציה שמים קץ לחייהם 34 מתוך 100 אלה איש, בדנמרק עושים זאת שניים פחות ובישראל, שאינה לא שוויציה ואפילו לא דנמרק, מתאבדים 11 איש על כל מאה אלה, בתנועה הקיבוצית, ככל הידוע, המספר נמוך מזה. האם יישאר ברמתו זו גם לאחר התרחיש האחרונים, במהלכם התאבדו בת כחולרה, נערה בבית צור, בחורה מצר, וניסה להתאבד נער מאושה.

מספרים מדויקים, אך חוששני שתתפעה מציה בקי עליה, — האמנם תושעה? — תופעה גליל, נער שהתאבד, מושך תשומת לב מרובה ומעורר במעשהו אחרים, בעלי רקע מתאים, לנסות ולשלוף יד כנפשמם, גם אם לא כלם התכוונו מלכתחילה למות.

מזר, רקע מתאים? — מורכב באנשים בעלי מצפון ילדותי ונוקשה מאוד, ככאלה, ששובלים מתקלות או המפרות בחשיבה ובכאלה שאצור בהם קע שאין לו דרך מוצא אחרת.

אם לא כבדי לבות, מורע שולחים אנשים יד כנפשמם? — כדי להתיר ולקרוח לעורה, למעמים מורכב בטעות, יש גם חולים כרוניים, שאורח חייהם מוביל מאליהם אל מעשה התאבדות, אם לחזור אליהם, הרי יתכן מאוד שהמשברים והרעיונות ההתברתיים, שעוברים על התנועה הקיבוצית, השנוניים שלא דורו לאן ויבילו גורמים לאיבהיות, הם שמגבירים את הלחץ על הפרט ומקשים על תהליך גיבוש ההות העצמית שלו, אני חושש שצמיחה, תוך תנודות, עליה בתופעה.

— באילו צעדים נקטתם במסדר, לאחר שישירות המקרים והראויים בקיבוצים? — בביתות הגבוהות קיימו שיחה, זה מספרו לתלמידים את כל המידע והתנאים הקיימים בנושא, התניבים מצידים יומי שיחה כאשר אחת השאלות היתה, והתאבדות — מעשה של אומץ או של פחד? — לאחר השיחה הכנו רשימת הצעות, מה עושים כשקשה, הוצע לשוחח עם חבר לא כן משפחה, לחפש בספרות מקרים דומים, לעסוק בפעילות חברתית אינטנסיבית ואם כל אלה אינם מביאים לקלה, לשנות אלי, הספתי והרגשתי, שבמידה חזקה נמצא נקודתם, וניכרים בו מומים להתאבדות אפשרית, יש להתייחס לכך ברצינות הראויה ולהפתחו לגורם המקצועי המתאים.

— מהבחינה המוסרית יוכלו מעשה לאבחן אותה אזהרה אצל נערים במצוקה? — המקרים האחרונים העלו על סדר יומנו את הנושא הזה שנדחה מאז פתיחת שנת הלימודים בגלל נושאים שנראו אז רחוקים יותר, שוחחנו בצורה היומיומית והסכמנו, שיש לשים לב היטב לרברים שנאמרים ורשימות או מכתבים, שנכתבים ע"י תלמידים, ואפילו לשיירים שום שומעים או תולים מעל מיטותיהם.

עם כל זאת, לא נוכל לעצור כל נער שהחליט סופית להתאבד, עלינו לנהוג בעירנות אך ללא פאניקה רגשית, אלה אינם מסייעים כלל, אנתנו במסעים אך לא מוסיפים ועם כל מאמצינו, הטרגיה עלולה להתרחש גם אצלנו.

Advertisement for 'Asmud Be'em' (אסמור בע"מ) featuring a typewriter and text about office equipment.

Large advertisement for 'Intersystem' (אינטרסיסטם) featuring various office equipment and services.

Advertisements for 'Yamaha' (YAMAHA) and 'Intersystem' (אינטרסיסטם) featuring various office equipment and services.

Advertisements for 'Solor' (סולרואי) and 'Intersystem' (אינטרסיסטם) featuring various office equipment and services.

Advertisements for 'Intersystem' (אינטרסיסטם) featuring various office equipment and services.

אברהם אבידן

מחבת אצילה

את הנגנים שבמנוחה (מימין לשמאל): אברהם אבידן, דני אתרוג, יוסף חנן פרידמן לא מספיק לראות צריך לשמוע.

לפני 20 שנה, כשהיו בראשית דרכם המוסיקאלית, התארגנו ארבעה בני קיבוץ אימזא את השם "רביעית גלבוץ" ויצאו לתור את הארץ ולנגן בה. היה זה הרכב קאמרי ראשון מסוגו של כלי מתכת, שתי חצוצרות, קרן יער וטרומבון, הרכב שתבע מעצמו שלמות למן החורה הראשונה. בימים ההם לא הייתה סלווייה בארץ וקל היה למדי לרכוש את שוורי המוסיקה הקלאסית לקונצרטים. "רביעית גלבוץ", שהכל הסכימו על איכותה הגבוהה, הופיעה באכסניות מכובדות ואפילו בקיבוצים אישורו לה לנגן.

שלוש שנים ראטה הרביעיה אך טוב, עד שעזבו שניים מנגיניו, האחד לגוליארד, אחרים, האחר בשנים שעברו מאו, הצטרפו לאתרוגי (מסולות) ולידן (נבטחיים, מ). שני האחים פרידמן (נבטחיים חיים מ. כבדן) ויחד עברו גילגולים והרכבים שונים, בהם "ארמה חמה", אנסמבל הגא' הקיבוצי הכולל לטוב, לפני כשנתיים שבה הרביעיה ויצאה לעצמאות, נשאת שם חדש, "רביעית המתכת".

ארבעת הנגנים אינם חסרי תעסוקה: אתרוגי ופרידמן חברים קבועים בתזמורת הקאמרית הישראלית למן היוסורה. הפרידמן השני מנגן בתזמורת הסימפונית היפאית ולידן, המעבד והמארגן, הוא מורה לחצוצרה, כולם, איפוא, נגנים מן השורה הראשונה, אך הסיפור הקלאסי, על המוכשרים שעזבו את הקיבוץ לעשות קריירה בחוץ, זה לא. הם נשארים בקיבוץ, אם כליכר טוב, אז למה כליכר רע? אל"ף לא רע, ביי"ת הם פשוט מהים להופיע בפני קהל הכית שלהם, הקהל הקיבוצי, ואין מי שיסיע להם וויזו רכבים.

אולי יש איהו אמרגן בשטח, אחד שיועד למכור והבי

דינה רמני

עד כאן

כהן ונביא

יורא פורמן (תא"ל במיל), חבר מערכות, היה עוד רו של משה לוי, כשהו היה סגן הרמטכ"ל, והיום מנהל פורמן את מפעל "מערכות".

— מזה תרם הימטכ"ל חיוצא לגדול? — אל"ף לא מקובל להספיד מי שעודנו בתפקיד, ואין זה הזמן לסיכומים, ביי"ת: צריך להכיר שהרמטכ"ליות נפלה בחלקו של לוי בתקופה פורמלסטית למדי, כשהחל עוזין נושא עליו את מצעי מלחמת לבנון וגמלא ברע של אמת מבחינה תקציבית. גימלי: עבודת המטה וצו"ל בכלל, ודאי נהנו מהאויסטיגציה הגבוהה של משה לוי. האיש יודע בפר"ף הגבוה שלו.

— במה בשלף? — כל אחד ודאי רואה את הדברים באופן שונה. אני מניח שאני מבטא, פחות או יותר, את אלה שנמצאים כבר זמן-מה מחוץ למערכת. שתי נקודות מאפילות, לדעתי, על הישגיו. אל"ף: היה לו חוץ חזמון, צאנע היסטורי כשמונה להמטכ"ל, להשפיע על המערכת ולהוציא את צו"ל מלבנון, לפחות עד לקו ביניים, לא רחוק מאיזור הביטחון והיום. האלטרנטיבה הזאת הוצעה לו ב'82, והיתה בתביעוץ משום שהממונים עליו, ארנס ושמי, לא היו יד חזקים כדי לעמוד מול קציני הצבא הכבדים, לו יצאה מהם תביעה ברוח זו.

— שומרון ידית בתוספתו כי לא שוכח מאין הוא בא? — כללית, אין מקום לדאגה. אני חושב שכל העיקור הכבד של צו"ל כיום אינו יד לרעיונות ולתפיסות של התנועה הקיבוצית ושומרון בכלל זה, אם כי אינני בטוח שיותר מכל היתר. נדמה לי שהקורב לו ביותר הוא אורי ארי, בן מושב דוקא, במהלך מלחמת לבנון ידבר אור כסון הנורץ ביותר על הפרובלמטיקה של המלחמה.

— ארנס לשיד

בכלל לא רע להם

לא קל להם בגרופית: מרחק גדול מהמרכז, מעט מדי חברים, מחסור באמצעי ייצור. לא קל להם אבל גם לא רע. אפשר להגיד אפילו שטוב וכך זה כבר 20 שנה

אנחנו די מתוסכלים. מעט נרענים ויחידים נקלטים אצלנו, ומשפחות אינו מגיעות, למרות המאמצים מצידנו". את יום הולדתו ה-20 של הקיבוץ, חגגו החברים במסיבה פנימית צנועה, במצב חברתי הנוכחי, לא היה בהם כוח להרים אירוע ראווה. ובעצם, מעולם, מאז ימי ההתאחדות, לא חגגו את ימי ההולדת של הקיבוץ בתופים ובמוחלות, זה פשוט לא הסגנון שלהם, שם, בערבה, הרוק מן ההמון הסואן, הם רגילים תמיד לפעול בקטן, ללכת לאט, ליהנות מכל רגע. "אני מוכן לקחת אחריות על אופטימיות יתרה", אומר אפי, המוכרד הנכחי, לנרענות עצומים. 90 אחוז מהחוב שלנו כיום, נובע מהצורך למלא פערם בכבייה". סופו שגרופית טפח על פני הספקנים. עובדה, הקמו משפחות, עובדה, נולדו ילדים, עובדה, ידן חול לבצבץ בשמחה.

בשנים שבין '78 ל-'82 נרשם בגרופית שיעור הולדה הגבוה ביותר בתנועה הקיבוצית. אלא שהפעוטות לא מילאו את הצרכים הכוחארים, וגם כיום, במלאות עשרים שנה לקיבוץ, עדיין לא נשבר בו מחסום מאה החברים, ובשנה האחרונה אף הסתמנה עצירה בגידול. "הכל שלא באתם לפני שנה", מצטערת דינה, מותיקות המקום, "היום

איזה עיתון קורא ילדך בביית?

30,000 ילדים בגילאי 13-8 קוראים מדי שבוע את שבועון הילדים "כולנו", אשר הוקם ע"י איחוד של "דבר לילדים", "הארץ שלנו" ו"משמר לילדים". ב"כולנו" תמצאו שפע של כתבות, סיפורים ומחזורים, פרי עטם של מיטב הסופרים והכותבים לילדים. "כולנו" מומלץ על ידי משרד החינוך והתחברות והסתדרות המורים בישראל. גש עוד היום למזכירות ובקש לחזות עבוד ילדך את שבועון הילדים "כולנו".

הנחה מיוחדת לחברי קיבוצים בסך 15%: 59.5 שקל דמי מוני לשנה, במקום 70 שקל. וזה פחות מ-5 שקל לחודש...

גם לילדך מגיע עיתון פעם בשבוע תן לו את "כולנו"

נא לשלוח את השבועון לפי הפרטים הבאים:

שם הקורא	שם משפחה
כתובת למשלוח השבועון	
מספר טלפון	
תאריך לידה של הילד	

כתובתנו: "כולנו", רחוב חומה ומגדל 2, תל-אביב, שקל"נ 61999
לקבלת פרטים נוספים צלצלי: 03/378833

בחור גבוה ורם, עם חיוך כובש. גבון שהסרים לנו אנשים, אבל לא נבכה גם אם נישאר מעטים. אנחנו קיבוץ בעל אופי פתוח, אנשים שמחים לחיות פה האווירה טובה".

גם היום, בגיל עשרים, מוציא גרופית פרגמון מענפי חקלאות בלבד. מטעי תמרים ומגנו, מסמא בוהק גדול, גריל, רפת מכובדת ולול גדול של מטילות.

כאן עדיין לבושים הכל בגר העבודה החול והקלאסי. כאן אין ג'ובניקים אביונים, הנפוצים בקיבוצים אחרים. כמו "סוכארי" ותקיעמנהלים, אינם נראים בגרופית, ועל הסוככות בבודטה או בשוק האפור הם קראו רק בעיתונים. בעבר ניסו להקים מפעל קטן לייצור מיתרים. 4 שנים פעל המפעל, עד שנמגר משום שלא ענה על הצפייה. מאז שייך גרופית לקבוצת הקיבוצים המחפשים מפעל נכון, ישנו התגיון למרגלות הישוב, בסמוך למפרק של "טכח", "הגיון יעלים", שאמור היה להכניס את גרופית אל עסקי התירות. אלא שהחברים אינם משתגעים כנראה על פיתוח. "אני לא סוגר לעגל הזהב הזה, של תירות או תעשייה", אומר מאיר מהרפת. "לדעתי אנצעי הייצור שלנו כיום מספיקים. פשוט, צריך לעבוד קשה". קטיף מלונים בגידוס חברים, פעמיים בשבוע, חובה על כל חבר. בכמה קיבוצים עוזר יש דבר כזה! — מתריסה דינה כנגד.

נכון להיום יש בגרופית 98 חברים, 20 מועמדים ו-120 ילדים וכולל חברת נוער קטנה ו-1 ילד חוץ, שהבוגר ביניהם בביתה "א". שיעור הולדה, כבר אמרנו, גבוה, וזה אולי מבטיח עתיד טוב אך מקשה על ההזדהוּת רבע מכלל החברים בתחום החינוך, והמחיר הוא, דריכת ענפי החקלאות במקום.

למעלה מעשור קשור גרופית לתנועת "הבונים" דור" באמריקה וקנדה. חברי ההשלמות והמריץ נים שהגיעו משם, מהווים כנעט שליש מאוכלד סייח הקיבוץ. הרף ניגונים תרבותיים והברלי מנטאליית בין אלה לבין הצברים, הותכו היטב שני הגושים והיו למיקשה אחת. ועדיין משוער גרופית לכוחות חרשים ולתוספת גדולה של חברים, ואינו מצליח, בשל מיקומו, למשוך אליו משפחות מקליטה. המעופות, כמובן, קיבוצים נגרבו ובצפון הארץ, אהנו קיבוץ צעיר, שהסרה בו שכבת גיל פעילה, אותם חברים נושאים שוב ושוב בתפקידים המרכזיים. הנטל כבר על כתפי המע" טים ואין חילוף חומרים", נאנה עיור מחבר גרעין "שיחור", שהתקבל לחברות בגרופית ב'1970. המרחק העצום ממקורי התרבות, ההשכלה והארגוניסטרציה, מבחב בגרופית נורמות וחנאים אופייניים לאיור: נסיעה העירה — והכוונה אינה לאילת, כמובן — פירושה, מסע של יומיים שלושה, וכשמדובר בלימודים ארוכים, יש לקחת (המשך בעמוד הבא)

לקיבוץ גרופית החוגג 20 שנות התנחלות שלוחה ברכה חמה להמשך הדרך	לקיבוץ גרופית קבלו ברכותינו החמות ביום חגכם	לקיבוץ גרופית בחגיגות ה-20 שאו ברכה חמה
קיבוץ אילות	קיבוץ קטורה	קיבוץ יטבתה
לקיבוץ גרופית בחגיגות ה-20 שלוחה ברכה חמה להצלחה ושגשוג	לקיבוץ גרופית במלאת עשרים שנה ליסודכם שאו ברכה נאמנה להמשך פורה ומשגשג	לקיבוץ גרופית במלאת לכם 20 שנה איחולים גדולים מאיתנו הקטנים
קיבוץ לוטן	קיבוץ יהל	חברי קיבוץ שזמן

ימולדת

בכלל לא רע

(המשך מעמוד קודם)

בחשבון היתקפות מהמשפחה והקיבוץ לכל ימי השבוע, בגרופית מציינים כי בנסיונות כאלה רק חברות מעטות יכולות להרשות לעצמן לצאת ללימודים גבוהים ומתנבאים כי לטווח רחוק תהיה לכך משמעות שלילית.

מה שנקרא... נוף קדומים

גם כיום חורפי של ראשית פברואר, כשמצפון הארץ ער מריחת מוג האוויר הוא "מעונן עד מעונן חלקית", שורר בגרופית קיץ של ממש, המיטיב עם הלב ועם הגוף. כך זה לפחות בחורף. כך, לפחות, לאורך לרצו.

מהגבעה שעליה בנוי הקיבוץ, נשקף נוף משגע מארבע רוחות. זה כנראה מה שקוראים, נוף קדומים, והוא מחליף גוונים בהתאם לשעות היום. מכאן גם ניתן להשקיף מגבה על הקיבוצים השכנים ולראות מה התרחש בכל אחד מהם.

המועצה האזורית כמעט את כל תחומי החיים, היא מארגנת למשל "חברה לזמרים", שהיא מסגרת לימודית של יום בשבוע, המציעה למשתתפיה השתלמות במקצועות שונים. כמעט כל התושבים בחבל, וראי החתיקים שבהם, מכירים זה את זה ומצויים בקשרים הדוקים. אין לי שום בעיה לגשת לדלת של קטורה, לקחת משם כלי עבודה ורק אחרי יומיים להחזיר להם שלקחתה — מספק מאיר רוגמה בדידון, "היחסים המיוחדים האלה עם השכנים נותנים הרבה עידוד ומחזקים אותנו".

חבל אילות הוא, אולי, היחיד מבין אזורי ההתיישבות, שלא יצא נשכר מניצחון מלחמת ששת הימים וסובל עדיין מחוסר תשומת לב לאומית. מי בכלל מעיף מבט אל הדרום הרוחני, שעה שמצפון הארץ לתיישב 5 דקות מבפריסבא, או לעצמה את ירושלים או לידה את הגליל, רק השכנים נותנים הרבה עידוד ומחזקים אותנו".

מי שלא בא... מפסיד

מבחינת רבות יכולים קיבוצי הערבה להחשב כשומרות טבע, שם מקפידים עדיין על נורמות קיבוציות, שבצפון ובמרכז נשכחו מכבר. הנה, בגרופית לא רצו החברים להכניס טלוויזיות לדיוריהם, בטענה האמביוזיסטית, שצפייה

במסגרת משפחתית, יש בה כדי לפגוע בפעילות החברתית. כדי לא להתנתק לגמרי מן החוויה הישראלית, התקנו מוקרי צפייה אחרים, עד שהתנה "שכר" והחליטו בכל זאת לרכוש מקלט אישי. אולם, אינם אלא נקודות ועירות, קיבוצים קטנים, מאוכלסים בצעירים תמהוניים ארוכי שער ורופי רגליים, שאף פלא הוא שגם בחלוקי השנים הם עדיין שם, ניצלים בחום של 40 מעלות (בצל...)

חבל אילות הוא, אולי, היחיד מבין אזורי ההתיישבות, שלא יצא נשכר מניצחון מלחמת ששת הימים וסובל עדיין מחוסר תשומת לב לאומית. מי בכלל מעיף מבט אל הדרום הרוחני, שעה שמצפון הארץ לתיישב 5 דקות מבפריסבא, או לעצמה את ירושלים או לידה את הגליל, רק השכנים נותנים הרבה עידוד ומחזקים אותנו".

לקיבוץ גרופית
בחגו ה-20 - מיטב הברכות
ג'אמקס - סוכני. בימנת 2000
דוד שניר
סמקיס של מוצרי טיפוס, חומרי הדפוס וקניין
תל-אביב, רח' מטלון 63 - טל. 03-371535

לקיבוץ גרופית
בחג ה-20
מיטב הברכות
מרכז הפירות
תל-אביב, רח' הצמיר 16
טל. 03-372397 - 03-380227

לקיבוץ גרופית
בחגו ה-20
קבלו את
מיטב הברכות והאיחולים
להצלחה והתעצמות
מוסך הכוכב
ההנהלה והעובדים
אילת, איזור התעשייה - טל. 059-78937

לקיבוץ גרופית
בחגו ה-20
שלוחות מיטב הברכות
אומן המכוניות - מוסך
יפ, רח' אילת 18
טל. 03-636796 - 03-636314

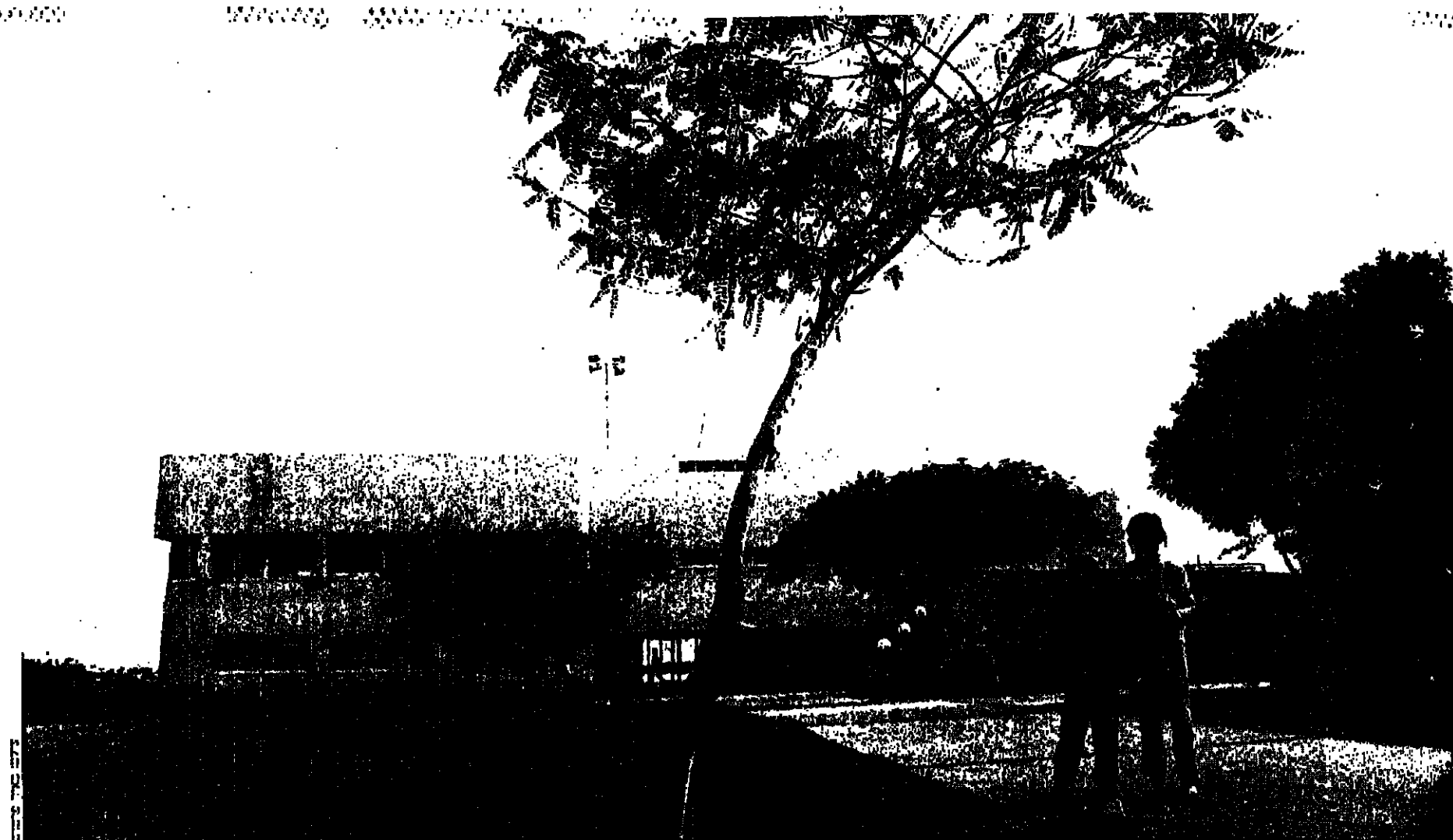
לקיבוץ גרופית
בחגו ה-20
מיטב הברכות
פינבאום אבי
קדית מוציק, ת.ד. 1039 - טל. 04-729136

לקיבוץ גרופית
בחגו ה-20
שלוחות מיטב
ברכותינו ואיחולים
להמשך הצלחה ושגשוג
מפעלי תיירות ייצור ופיתוח בע"מ
תל-אביב, רח' קרליבך 12, טל. 03-260111

לקיבוץ גרופית
ביום חג ה-20
שלוחות מיטב הברכות ואיחולים להצלחה

ש.מ. עבודות מתכת
באר-שבע, הצורף 83, ת.ד. 4049, טל. 057-79935

לקיבוץ גרופית
שחוגג 20 שנות התנחלות
וביבוש השממה
מיטב הברכות ואיחולי הצלחה
חברת מאיר עזרא ובנו
(1980) בע"מ
תל-אביב, רח' מטלון 71
טל. 03-3830623

כל מי שעובר פה בערבה, נהנים של משאית חלב, חילול במתקנים הצבאיים או סתם מבקרים, סלם יאשרו זאת. אנתוני מרגישים את זה בפירבס נעים. זהו אולי הייחוד של גרופית. פשוט לא עשים חשבונות. נראה שזה כאמת כך. כנראה שחברי גרופית אכן שמחים בחלקם. מי שלא בא לגור פה - מפסיד, אומר עדי שירוע מה הוא סח, כי כבר 16 שנים הוא חבר גרופית. אצלנו בערבה אקלים עלאיכסיק, מי שטוען שחם מדי, פשוט לא יודע מה הוא סח. דינה, האחות, מרחיקה לכת וגורסת, שאפילו הקיץ של גרופית טוב מזה שבמרכז הארץ. נראה שזה כאמת כך. כנראה שחברי גרופית

דינה רמני

לקיבוץ גרופית
בחגו ה-20
שלוחה ברכה חמה ואיחולים להמשך
קיבוש השממה, שגשוג והתעצמות
אחים יפרח בע"מ
באר-שבע, ת.ד. 5299, טל. 057-32545

לקיבוץ גרופית
בחג ה-20
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
להמשך הפיתוח, השגשוג וההצלחה
הגיפור בע"מ
צמיגים
חיקון תקרים
איוון גלגלים
צמיגים מיוחדים לחקלאות
ת"א, רח' תוצרת תארץ 15
טל. 253838, 255919, 253838

תודה לכל מוכרינו ביום חגנו
קיבוץ גרופית

לקיבוץ גרופית
החוגג 20 שנות עליה על הקרקע
מיטב הברכות ואיחולי הצלחה
אגרו-כלי בע"מ
תל-אביב, רחוב יגאל אלון 74, טל. 03-332538, 03-332541, 059-79443, 059-79568

לקיבוץ גרופית
שחוגג 20 שנות עליה על הקרקע
אנו שמחים עמכם ביום חגכם
גבי סוכנויות אילת
אילת, איזור התעשייה חרש מטלון: 059-781414

לקיבוץ גרופית
בחגו ה-20
שלוחות מיטב הברכות ואיחולים להצלחה והתעצמות
מוסך אלעד - אילת

לקיבוץ גרופית
שחוגג 20 שנה להתנחלות
שאו ברכה ואיחולים להמשך בנין ויצירה
דפוס מצדה
פרהצור חיים
תל-אביב, רח' שוקן 27, טלפון: 03-638293

לקיבוץ גרופית
בחג ה-20
ברכות לבביות ומיטב האיחולים
מדבק מעוף
מעדנים בע"מ
מפעל לייצור מוצרי בשר ונקיק
של יעשובי הדודם והגב
המפעל איזור התעשייה נקית-מלאכי, באר-שבע 70896
טלפון: 056-811413, ת.ד. 80 באר-שבע

לקיבוץ גרופית
חחוגג 20 שנות התנחלות
ברכות לחמשך בנין ויצירה
יורם מילר
מרכז המצברים - מצברי וולקן
אילת, ת.ד. 244, טלפון: 059-78519

מלון סן אלזבט